

Zonnebloemen

als biologische ruwvoercomponent

in hoofd- of nateelt

**WAAROM
ZONNEBLOEM
ALS
RUWVOER?**

- DROOGTETOLERANTE KARAKTER EN DIEP WORTELEND
- VOORDELIG VOOR BODEMSTRUCTUUR EN GROOT BIODIVERSITEITSPOTENTIEEL
- STRUCTUURRIJK RUWVOER (STIMULEERT HERKAUWEN)
- ZOEKENDE NAAR MEER AUTONOMIE OP VLAK VAN VOEDERTEELTEN (MET EEN RUIME PERCEELROTATIE)
- POTENTIEEL ALS TWEEDE TEELT NA WINTERGRANEN

RASSENKEUZE

- Oliehoudende rassen voor een voldoende hoge vetfractie in de kuil
- Vroege tot middelvroege rassen voor voldoende afrijping onder Vlaamse klimaatomstandigheden
- Matige tot goede ziekte weerstand (*Sclerotinia*)

BEMESTING

Stikstof

- Richtwaarde: 60-90 kg N/ha
- Rekening houden met nalevering (mest, vanggewas)

Fosfor & Kalium

- Volgens bodemstaal
- Zonnebloem is kaliumbehoefstig bij hoge opbrengst

⚠ **Overbemesting N → legering + minder pitvorming = lagere kuil kwaliteit**

ONKRUID-, PLAAG- EN ZIEKTEBEHEER

Onkruid

- Cruciaal in jeugdgroei (trage beginontwikkeling)
- Mechanisch (wiedeg en/of schoffelen)

Belangrijkste plagen

- Slakken
- Ritnaalden op risicopercelen

Ziekten

- Sclerotinia, Phomopsis, Phoma
- Preventie via rotatie + rassenkeuze

ZAAICRITERIA

ZAAITIJDS TIP: Half april – begin mei (in hoofdteelt)
> bodemtemperatuur $\geq 8^{\circ}\text{C}$ (op 5 cm)
**Uitstel van zaai mogelijk tot half juni (in nateelt of als tweede teelt)*

ZAAIDIEPTE: 2 – 3 cm (vochtige grond) | 4 – 5 cm (droge grond)
ZAAIDOSIS: 7,5 z/m² rijenzaai
12,5 z/m² vollevelszaai

BODEMTYPE: Zand-, zandleem- en leembodems
Goed drainerend, geen natte of verdichte percelen
pH: 6,0 – 7,5

GRONDBEWERKING *Bij nateelt of tweedet teelt is het belangrijk voldoende aandacht te besteden aan het verkleinen/vernietigen van de graanstoppel → betere zaaibedbereiding met oog op vochtvoorziening en minder concurrentie van graanopslag in het gewas.*

MENGTEELT MET MAIS

Mengverhuuding: Gewenst 10%mais en 90% zonnebloem

Rassenkeuzes: **Bij voege teelt:** late zonnebloem en mais die iets vroeger klaar is dan de zonnebloem
Bij tweede teelt: vroege zonnebloem en heel vroege mais (100 dagen mais)

Inkuilbaarheid: Extra zetmeel uit mais levert voeding voor melkzuurbacterien die de kuil verzuren.

Vochtabsorptie: Relatief droge mais kan goed het vocht absorberen van de relatief vroege zonnebloem om sapverliezen te vermijden

OOGSTEN, INKUILEN EN VERVOEDEREN

Oogsttijdstip (cruciaal!)

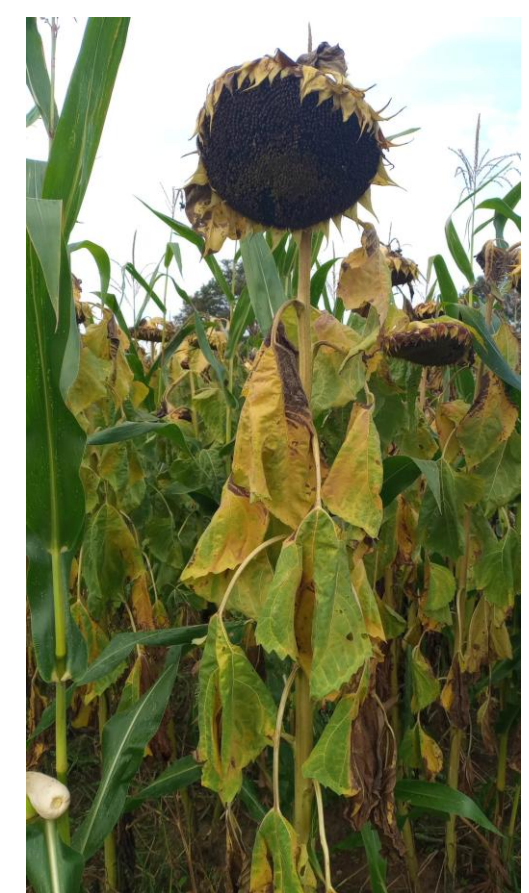
- Stadium: einde bloei - begin zaadvulling (zie foto)
- Drogestof: 25-35%
 - Te nat → perssap & slechte conservering
 - Te droog → lagere verteerbaarheid
- Voldoende hoog hakselen (lange stoppel): stengel bevat veel vocht

Inkuiladvies

- Inkuilen in combinatie met mais: 10% droge snijmais en 90% zonnebloem
Bij natte zonnebloem is relatief meer droge snijmais gewenst
- Zuivere zonnebloemkuil: extra aanrijden + eventueel inkuilmiddel bij lage DS

Opbrengstindicatie als geheleplantsilage

- 10 – 18 ton DS/ha in hoofdteelt (bij goede klimaatomstandigheden en sterk perceel afhankelijk)
VEM: 800 – 900 4 - 8 ton DS/ha in nateelt (bovenop graanopbrengst)
- Ruw eiwit: 90 – 130 g/kg DS
- Ruw vet: 80 – 120 g/kg DS
- NDF: hoog → goede structuurwerking

SUCCEFACTOREN

- Zaai begin mei voor hoogste opbrengst & voederwaarde
- Kies voor vollevelszaai mits correcte zaaidichtheid
- Zorg voor goed vernietigde graanstoppel
- Bescherm late teelten tegen vogelvraat

RISICO'S

- Lage opbrengst bij nateelt
- Voederwaarde sterk afhankelijk van klimaat
- Verhoogde ziektedruk later in het seizoen
- Vogelschade

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

Wim Govaerts & Co

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ